

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 26. mai 2025

Sak 2025/134 - Stavern og Omegn Sjømannsforening - org.nr. 990 761 078 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Stavern og Omegn Sjømannsforening (klager) søkte 5. mai 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 32 988 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 20. juni 2024 en redegjørelse for klagers vedtekter § 2, der det står at alle søknader om medlemskap skal attesteres av to aktive medlemmer. Tilsynet vurderte også at klager ikke hadde foretatt en avgrensning for drifts- og vedlikeholdskostnader som gjaldt utleie av bygg.
- (3) Klager svarte på henvendelsen i e-post 25. juni 2024, og redegjorde blant annet for at «[a]lle søknader om medlemskap i organisasjonen skal attesteres av to aktive medlemmer grunnet i kjennskap til personen. De som anbefaler medlemskapet, er fadder for vedkommende det første året». Klager opplyste også at avgrensning for drift- og vedlikeholdskostnader knyttet til utleie, innebar at søknadsbeløpet skulle reduseres fra 32 988 kroner til 32 028 kroner.
- (4) Lotteritilsynet avsto søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at organisasjonen er lukket. Det vises til at nye medlemmers søknad må godkjennes av eksisterende medlemmer, og at anbefaling fra eksisterende medlemmer ikke har en naturlig sammenheng med klagers formål og virksomhet.
- (5) Klager påklaget vedtaket 20. desember 2024. Klager viser til at organisasjonen ble stiftet i 2006 med 35 medlemmer, og at antallet medlemmer har økt til 120. Medlemmene består av nåværende seilende, pensjonister med bakgrunn som sjøfolk og personer med maritim interesse/tilknytning. Klager fremhever at ingen som har søkt om medlemskap i organisasjonen har blitt nektet medlemskap, og at bakgrunnen for at søknader skal attesteres av to aktive medlemmer er at fadderne skal sørge for at nye medlemmer føler seg velkommen. Det vises også til at informasjonen i klagers e-post 25. juni 2024 om at fadderne må ha et kjennskap til personen som søker medlemskap, ikke medfører riktighet. Klager anfører at andre foreninger som har fått innvilget merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023, har vedtekter med tilsvarende tekst som klagers vedtekter § 2.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 23. januar 2025 til Lotterinemnda for behandling.
- (7) Klager sendte i e-post 29. januar 2025 og 5. februar 2025 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Lotteritilsynet kommenterte i e-post 5. februar 2025 klagers merknader av 29. januar 2025. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (9) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c at det ikke gis kompensasjon til organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.
- (10) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (11) Stavern og Omegn Sjømannsforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023.
- (12) I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» (høringsnotat 2017) punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at "lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget", jf. høringsnotat av 16. august punkt 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer [...].»

- (13) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonen har til formål å virke til sjøfartens og sjømannsstandens beste, samt delta i den nasjonale og lokale maritime kultur og historie. Klager har også som mål å knytte foreningens medlemmer sammen i et sosialt og faglig fellesskap. Ifølge søknaden skal organisasjonen ivareta medlemmene med sosiale aktiviteter og tilrettelegge ved markeringer som har maritim relevans. Hovedaktiviteten er faste møtekvelder med historisk eller maritimt tilsnitt og matserving. I tillegg arrangeres det også turer for medlemmene.
- (14) Etter vedtektene § 2 kan alle personer som har interesse for organisasjonens formål bli medlemmer, men det kreves i utgangspunktet yrkesmessig bakgrunn fra sjø/skipsfart.

Personer uten relevant yrkesmessig bakgrunn, kan bli medlemmer hvis de har en spesiell interesse for skipsfart og maritim kultur. Dette krever enstemmig vedtak av styret. Det fremgår også samme sted at alle søknader om medlemskap skal attesteres av to aktive medlemmer (faddere), som skal følge opp nytt medlem for å få til et aktivt medlemskap.

- (15) Lotterinemnda forstår klagers vedtekter § 2, slik at nye medlemmer må anbefales eller godkjennes av to eksisterende medlemmer for å kunne bli medlem i organisasjonen. Dette underbygges også av klagers søknadsskjema for nye medlemmer som var vedlagt i klagers e-post 29. januar 2025. Det fremgår uttrykkelig av skjemaet at to faddere må fylle ut at det nye medlemmet anbefales av dem.
- (16) Klager har anført at ingen som har søkt om medlemskap i organisasjonen har blitt nektet medlemskap, og at bakgrunnen for at søknader skal attesteres av to aktive medlemmer er at fadderne skal sørge for at nye medlemmer føler seg velkommen.
- (17) Ved vurderingen av om organisasjonen er lukket, tar Lotterinemnda utgangspunkt i vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for organisasjonens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (18) Krav om anbefaling fra eksisterende medlemmer er i høringsnotat 2017 uttrykkelig nevnt som et eksempel på forhold som tilsier at en organisasjon skal anses som lukket. Lotterinemnda legger til grunn at det ikke er noe i klagers formål eller virksomhet som tilsier at det er naturlig å oppstille krav om anbefaling fra eksisterende medlemmer for medlemskap i organisasjonen. Den omstendighet at ingen som har søkt om medlemskap i organisasjonen har blitt nektet medlemskap er ikke et relevant hensyn i denne sammenhengen, ettersom nye medlemmer i henhold til vedtektene uansett må få søknaden attestert av to faddere.
- (19) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at klager fremstår som en lukket organisasjon med virksomhet som ikke er åpen for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav c.
- (20) Klager har i e-post 29. januar 2025 anført at tilsvarende organisasjoner med likelydende eller strengere bestemmelser om medlemskap har mottatt merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Det vises som eksempel til Larviks Sjømannsforenings vedtekter § 2. Lotterinemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling.
- (21) Lotteritilsynet har i e-post 5. februar 2025 vist til at vedtaket om godkjenning av Larviks Sjømannsforenings søknad om merverdiavgiftskompensasjon trolig beror på en feilvurdering fra tilsynets side. Lotterinemnda legger til grunn at den omstendighet at Larviks Sjømannsforening eventuelt ikke skulle ha fått innvilget sin søknad om merverdiavgiftskompensasjon, ikke kan innebære at klager innvilges kompensasjon når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Anførselen om usaklig forskjellsbehandling fører derfor ikke frem.

Konklusjon

- (22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur